

SLOVENSKI PRIMOREC

UREDNIŠTVO in UPRAVA v Gorici v ulici
Riva Plazzutta 18 - Cena oglasom po dogovoru.
Odprto vsak delavnik od 10. - 12. ure

KATOLIŠKI TEDNIK

IZIDE VSAKO SREDO
Poštni ček, račun št. 9 - 17768 - Poštnina plačana
v gotovini - Sped. in abbonamento postale II. Gruppo

Leto III. Štev. 31

GORICA DNE 30. JULIJA 1947.

Cena L. 10

„PO TEM SE SPOZNAJO

otroci božji in otroci hudičevi“

(1. Jan 3, 10)

Med našim zbeganim in preplašenim ljudstvom vstajajo vedno novi preroki in zahtevajo od njega, da jim v imenu neke edinosti ali enotnosti sledi. Ljudje, ki so povzročili našemu ljudstvu že toliko nepopisnega gorja na duši in telesu, za čas in večnost, si nadevajo vedno nove krinke in izmišljujejo vedno nova imena in gesla, da bi zapeljano ljudstvo vedno znova speljali na svoje pogubne poti.

Naše krščansko ljudstvo pa mora imeti že toliko razsodnosti, da po tolikih razočaranjih in bridkih izkušnjah prav nič več ne dvomi, kakemu voditelju naj zaupa in katerega naj odločno zavrne, — kak list naj bere in kakega naj palme od sebe, če tudi se mu predstavi v še tako lepi — morda ukradeni — obleki in če mu govori tudi še tako sladke besede.

Od tam, od koder prihajajo že več let le grožnje, nasilje, po-tvorbe resnice in grobe laži, hujškanje k sovraštvu in grdo obrekovanje ter prostaške psovke, ne pričakujemo nič dobrega, četudi se zdi, da se je volk prelevil v jaganje. V spreobrnjenju zločinca bomo verovali, ko bo svoje hudo-

bije priznal, obžaloval in zanje tudi pokoro delal. Zlobnež pa, ki se vkljub vsem zlim dejanjem dela, da je bil vedno največji poštenjak in daleč proč od hudobnežev, je še mnogo nevarnejši od tistega, ki brez sramu javno kolje in mori.

Mi se držimo besed velikega ljubljence Jezusovega sv. Janeza, ki piše v svojem I. listu: »Nobeden mi iz Boga, kdor ne dela pravice in kdor ne ljubi svojega brata. Zakaj to je oznanilo, ki ste ga slišali od začetka, da se ljubimo med seboj. Ne, kakor je bil Kain iz hudobe in je ubil svojega brata. In zakaj ga je ubil? Ker so bila njegova dela hudobna, bratova pa pravična.

Ne čudite se, bratje, ako vas svet sovraži. MI VEMO, DA SMO PRIŠLI IZ SMRTI V ŽIVLJENJE, KER BRATE LJUBIMO; KDOR NE LJUBI, OSTANE V SMRTI. Vsak, kdor brata sovraži, je ubijavec, in veste, da noben ubijavec nima v sebi večnega življenja.

Mi smo vedno obsojali zmoto in hudobijo ter svarili pred njo, a pravtako smo vedno oznanjali ljubezen do vseh, tudi do ljudi v zmoti in do naših sovražnikov.

To vam je najboljša poročila, da ste na poti življenja, ako nam zvesto sledite in se od nikogar ne daste zbegati, da bi zapustili pot, ki vam jo kažemo.

L. R.

Sv. Katarina Labouré

V nedeljo 27. julija je bila proglašena za svetnico bl. Katarina Labouré, sestra usmiljenka, ki se ji je Marija prikazala leta 1830. in ji naročila, naj da kovati čudodelne svetinje. Sedaj je Marija povečala to svojo zvesto služabnico pred vsem svetom, ko ji je pomagala, da jo je sv. Cerkev proglasila za svetnico. Ob tej priliki so slov. lazariisti v kinu izdali posebno knjigo: »Čudodelna svetinja in sv. Katarina Labouré, kjer je opisano njeno življenje in zlasti Marijina prikazovanja ter čudežna pot čudodelne svetinje. Knjižico dobite v Katoliški knjigarni za 40 L.

Sv. Katarina je zadnja v vrsti svetniških proglašenj v tem letu, ki se po vsej pravici lahko imenuje leto svetnikov.

Cerkev in nacionalsocializem

V ital. jeziku je izšla knjiga »Nacionalsocializem in sv. stolica«. V knjigi je jasno pokazano, kakšno je bilo razmerje med Hitlerjevimi režimom in Vatikanom. Branje te knjige bi zelo prav prišlo vsem, posebno tistim, ki še vedno natoleujejo o nekem sodelovanju med nacizmom in sv. stolico.

Kmet in knez

Ustoličenje knezov na Gosposvet-skem polju po rokah slovenskega kmeta je običaj, ki skoro nima para v svetovni zgodovini. Na ta običaj opozarja članek Bogomila Vošnjaka v listu Osservatore Romano 13.

jul. t. l. Avtor z veliko vestnostjo opisuje ves obred astoličenja in poudarja njegov pomen za slov. zgodovino. Sploh opažamo, da ta ugledni list obrača v zadnjem času precejšnjo pozornost slovenskemu narodu in mu moremo biti le hvaležni, da nas vsako toliko predstavi velikemu svetu s stvarmi, ki so nam v čast, ko se ta mora tolikokrat ustavititi ob jugoslovanskih narodih s poročili o dogodkih, ki so nam le v sramoto.

Papež za ital. otroke

Papeževa podporna komisija si je letos v Italiji nadela nalogo, skrbeti za šolske otroke med počitnicami. V ta namen je ustanovila v vsaj Italiji kolonije ob morju, v hribih ter doma. Vseh otrok, ki jih je na ta način sprejela PPK v svoje kolonije, je 847 tisoč. Stroški pa znašajo pet milijard in pol lir. Ta denar so darovali papežu in ta namen po večini verniki iz prekomorskih dežel. Italija res posebno veliko dolguje sv. očetu in vkljub temu je tudi v tej deželi toliko brezbožnežev, ki sv. očeta preklinjajo.

Čudna so pota božja

Ko je padla atomska bomba nad japonsko mesto Nagasaki, je postala njena žrtev tudi družina katoliškega profesorja Petra Jšibaši. V hipu je zgubil ženo in 4 otroke. On sam s 3 otroki je ostal slučajno živ. Bomba je prizanesla tudi »Mesta Brezmadežne« (Mugenzai no Sono), katero je ustanovil poljski frančiškan p. Kolbe. V zavodu, ki je bil prej namenjen le tiskovni propagandi, so nastanili sirote iz Nagasaki. Tedaj se je Peter Jšibaši priglasi, naj ga sprejmejo v noviciat očetov frančiškanov. Očetu sta sledila oba njegova sinova in hči, ki je šla k sestram Brezmadežne Sreča Marijinega. Tako se sedaj nahajajo oče in oba sinova v noviciatu zavoda »Mugenzai no Sono«, hči pa v samostanu.

Egipt in sv. stolica

Prvikrat v zgodovini je Egipt zaprosil v Vatikanu, da bi navezali med seboj normalne diplomatske stike. Državno tajništvo je odgovorilo, da z veseljem jemlje to na znanje in da želi čimprej izmenjati diplomatske zastopnike.

Kako čudno! Stare, priznane katoliške države, kot n. pr. Poljska, so pretrgale diplomatske stike s papežem, mohamedanski Egipt jih pa hoče navezati.

Kazen izobčenja

radi ugrabitve podobe svetogorske Matere božje

Z latinskimi ediktom z dne 24. VII. 1947 je prevzvišeni gospod msgr. Karol Margotti, knezonadsko goriski, zagrozil z izobčenjem tistim, ki sedaj hranijo podobo bl. Device s Svete gore, ugrabljeno iz stolne cerkve dne 7. junija t. l., ako je do 6. avgusta t. l. ne vrnejo nje-mu svetišču ali nadškofu same-mu.

Da krivce zadene ta kazen, ne bo potrebna nobena nadaljnja izjava cerkvene oblasti.

Pismo iz Belgije

Oglašamo se tudi mi, ki nas je kruta usoda poglala iz naše ljubljene dežele. Doma so nas mnogi nazivali reakcionarje. Mi nismo bili reakcionarji proti kakemu dobremu prizadevanju in ne bomo, pač pa smo bili in bomo pošteni in zavedni Slovenci, ki ljubijo pravico in resnično demokracijo, ne pa nasilje in izdajstvo, radi katerega smo že dosti pretrpeli. Rajši kot bi to še nadalje prenašali, smo se umaknili, da si v tujini poiščemo boljše življenje in da vsaj od rod-nih bratov ne bomo več zaničevani, kot smo bili doma. Ko smo s težkim sreem zapuščali ljubljene domove, so nas spremljali temni pogledi in zaničljive pripombe, češ da naj si gremo s težkim garanjem kruha služiti. Nismo odhajali z mislimi, da bomo kje živeli brez dela kot kaki gospodje ali funkcionarji. Zavedali smo se, da si bomo morali kruha sami služiti. In dosegli smo, kar smo želeli, ko smo odhajali od doma.

Dobili smo delo, s katerim si po-šteno služimo kruh, in kar je še več vredno, je to, da uživamo popolno svobodo in mir. Težko nam je pri sreč ob misli, da bi ravno tako v miru lahko živeli v naši domovini, katero resnično ljubimo iz vsega srca. Tolažimo se pa z dobrim upan-jem, da se bomo vrnili in uživali srečo in mir na naši rodni grudi, ko tam ne bodo več nosili veliki zvonec nam nasprotni elementi.

Pozdravljamo vse poštene Sloven-ce! (Sledijo podpisi fantov, ki jih najdete med darovalci za list.)

OKNO V SVET

PROCES PROTI RAINERJU V LJUBLJANI. Od 11. do 19. t. m. se je vršila v Ljubljani pred vojaškim sodiščem razprava proti 14 visokim nacističnim osebnostim, ki so med nemško zasedbo imele v Sloveniji zelo važna mesta. Med njimi je Friedrich Rainer, bivši koroški gau-leiter in visoki komisar za Jadran-sko Primorje. Imenovani so bili ob-toženi težkih zločinov, ki so jih med vojno zakrivali med slovenskim na-redom. Izid razprave je bil sledeč: 12 jih je bilo obsojenih na smrt (7 z obsežnim, 5 z ustrelitvijo), 2 na prisilno delo.

PREDSEDNIŠKO NASLEDSTVO V ZDA. Z zakonsko odredbo se je v ZDA nekoliko spremenil način predsedniškega nasledstva. Dosedaj je predsedniku, ki je umrl ali postal nezmožen vladanja, sledil podpredsednik (tako je Truman nasledil umrlemu Rooseveltu), temu pa zunanji minister. Odsedaj pa je red sledeči: podpredsednik, predsednik zbornice, predsednik senata, zunanji minister.

SOVJETSKE ČETE V ZAPADNI OGRSKI. Associated Press poroča, da so sovjetske oblasti ukazale madžarski vladi, naj jim stavi takoj na razpolago 120 vlakov za prevoz čet od vzhodne meje v zapadne predele Madžarske. Omenjeni vlaki lahko prepeljejo 40 tisoč obo-roženih vojakov.

ČISTKA V ZDA. V ZDA se hoče vlada otresti vseh komunističnih in filokomunističnih uradnikov in za-to je začela temeljito čistko. Prvih 800 uradnikov je bilo razrešenih službe radi »nelojalnosti« do vlade ZDA. Največ uradnikov je bilo odpuščenih iz vojaškega ministrstva.

POLOŽAJ V GRČIJI je vedno bolj napet. Pred dnevi je močna u-borniška skupina vdrla iz Albanije na grško ozemlje in skušala zavzeti mesto Konic. Grška vojska je u-bornike zavrnila in razbila. Zdi se, da se uporniki pripravljajo, da okli-čejo »svobodno vladu«. Medtem se aretacije komunistov nadaljujejo.

INDIJSKA NEODVISNOST. — Britanska spodnja zbornica je odobrila zakonski načrt, po katerem se bosta v Indiji s 15. avgustom usta-novila dva dominiona: Hindustan s hindujsko večino in Pakistan z muslimansko večino.

MADŽARSKE VOLITVE se bo-do vršile 31. avgusta. Vse kaže, da se bodo odigrale po načinu »svobodnih« volitev, ki je v modi pri »progresivni demokraciji«.

POKOLJ MINISTROV V BIRMANIJI. Nenavaden atentat se je izvršil v britanski Birmaniji. Ko je bil ministrski svet zbran na seji, je vdrl v dvorano nekaj oboroženih ljudi in začelo streljati na minis-tre. Potem so jo odkurili. Ubili so osem ministrov, dva tajnika in ene-ga stražnika. Pokolj pripisujejo komunistični stranki, ki se povsod od-likuje z nasiljem.

NEMIRNA INDONEZIJA. Ho-landska vlada je zgubila upanje, da bi se mogla pobotati z indonezijski-mi republikanci in je posegla po skrajnem sredstvu: začela je s si-stematičnimi vojnimi operacijami proti indonezijskim četam. »Ti-mes« piše glede tega: »Ponovni izbruh sovražnosti med nizozemski-mi silami na Javi in četami indone-zijske republike je obžalovanja vre-den. Pred dvema tednoma je bilo še upati na sporazum. Toda na Javi in na Nizozemskem so nekateri kro-gi, ki nasprotujejo vsakemu kom-promisu in mislijo, da bi z zavlače-vanjem minila potrpežljivost na-sprotni strani. Nizozemska vlada je očitno prepričana, da je edina pot za zadovoljivo ureditev, če indonezijske fanatike prisili k temu, da poštano izvajajo sporazum. Seveda je vprašanje, ali ne bodo z uporabo orožja dosegli nasprotnega učinka.

Slovesna ura čiščenja

bo v goriški stolnici na prvi petek 1. VIII. zvečer ob 9.15.

Duhovna obnova za može in fante

bo pri Sv. Antonu v soboto 2. VIII. zvečer ob 8.30. Pridite vsi!

to je, da bodo tako okrepili tiste kroge, ki nasprotujejo sodelovanju z Nizozemsko.

»ZBOGOM SVOBODA«. Pod tem naslovom piše »Daily Telegraph« o volitvah na Madžarskem in pravi med drugim: »Po novem volivnem zakonu mora vsak nov ali neodvi-sen kandidat predložiti 3000 podpi-sov in verodostojnost vseh teh pod-pisov mora overovati notar. Tako bo čet ena država dobila »demokraci-jo s preprosto metodo izključevanja vseh, ki niso lutke komunistov.« — Povejte, ali so ali niso zločinci tisti, ki z lažmi in pod raznimi krinkami narodnega osvobojenja in enotnosti pripravljajo narodom rdečo suž-nost?

JOHNSON PRED VARN. SVETOM: »Tu so mnogo govorili, večkrat celo v ostrih izrazih, o monar-hofašizmu, kakor da bi to bila edi-na oblika vlade, nesprejemljiva za druge narode. Tekom zadnjega leta pa jaz nisem slišal za nobeno dej-stvo, ki bi kazalo, da obstoji v Al-baniji, v Jugoslaviji ali v Bolgariji le najbolj skromna politična ali ci-vilna svoboda. Meni se zdi, da obli-ka vlade nima prav nič opravka s tem, kar je zadaj za njo. Tudi če je vlada Grčije monarhična, s tem še ni nujno fašistična. Ti dve besedi nista nujno sinonima. — Nasprotno pa je diktatura vedno diktatura, pa naj bo že kakršen koli naziv, ki ji ga hočeš dati.

»Združena države ne goje prav posebnih simpatij za grško vladu kot tako. Toda Grčija ne predstavlja grožnje za mednarodni mir, medtem ko po našem mnenju njeni sosedje na severu predstavljajo grožnjo za mir v pogojih, ki zdaj prevladujejo.

Huda nesreča

V Albengi blizu Genove so bili o-troci v počitniški koloniji. Z učite-ljanci so šli na morje z barko. Tri sto metrov od brega so zadeli na steber iz cementa, ki je bil skrit pod vodno gladino. Barka se je zaradi sunka prevrnila in otroci so padli v vodo. Od 82 otrok jih je 44 utonilo.

Klobuk s perjanico in sv. birma

Ko gledam birmance, ki se v praznih oblekah predstavljajo ško-fu za sv. birmo, mi misli uhajajo v lepa leta mladosti, ko sem bil birma-nee jaz sam.

Prva moja skrb je bila tedaj, da sem se pridno učil, kajti naš župnik je precej zahteval od nas, čeravno smo bili mnogi, ki nismo bili stari nad deset let. Z veliko marljivostjo sem se pripravljaj na izpit iz kr-šanskega nauka, da bi ne bil »škar-ta«, kakor smo rekli tistemu, ki birmanskega listka ni dobil. Vprašan sem bil tri evangeljske svete in osem blagrov, ki jih je Jezus ozna-nil v pridigi na gori. Odgovoril sem gladko. Ves srečen sem bil, ko mi je župnik naročil, naj pridem po listek k njemu na dom, čim mu bom znal povedati tudi ime in priimek svojega botra.

Moja druga skrb je bila namreč izbira birmanskega botra. Vsi so ga že imeli, samo jaz ne. Ponujala sta se mi dva, da mi bosta birmo »zave-zala«. Pri nas birmo »vežejo«, ker boter preveže birmanceu maziljeno čelo z belim svilenim trakom.

Oba ponudnika, moj ded in moj ujec, sta bila vrla moža. Oba sem

imel rad. Zato mi je bila izbira tem težja.

Ded me je skušal pridobiti, da bi rjega izbral za botra, s tem, da mi je za birmanski dar obljubil živo jagnje in še zlat cekin povrh. Ujec pa mi je obečal klobuk s perjanico za zelenim trakom, prav tistega, ki je bil v klobučarjevi izlozbi postavljen na ogled.

Živo jagnje je bilo za mene mestne-ga otroka nekaj posebnega, saj ga nisem videl drugje kot v šolskem be-žlu. Kako rad bi bil dejal svojemu dedu: »Oče, vi mi boste birmo zave-zali!« Toda nisem mu rekel, ker me ni nič manj vlekel klobuk s perjani-co za zelenim trakom v klobučarje-vem oknu, pred katerim sem ga spet in spet ogledoval in ga v mi-slih že imel na svoji glavi. Ako bi se dalo, bi imel najraje oba, deda in ujca, za botra. Tako bi dobil dvojni birmski dar: živo jagnje ter cekin povrh in klobuk s perjanico za zelenim trakom.

Dopovedali so mi, da dveh botrov pri birmi ne morem imeti, kakor sem jih imel pri krstu. Verjel sem in odločiti sem se moral za enega ali za drugega. Koliko sem trpel v tistih dneh, ko sem se odločal!

Končno sem se odločil za ujea, ki mi je tako zelo ugajal.

Presrečen sem bil, ko mi je ujea na dan birmine prinesel klobuk zavrt v belem svilenem papirju. Posadili so ga mi na glavo. Ko sem se pogledal v ogledalu, se mi je zdelo, da niti škof s škofovsko mitro na glavi ne more biti bolj srečen kot jaz v novem klobuku s perjanico. Za birmo sem bil nov od nog do glave, vendar veljal je nekaj samo klobuk. Imel je v svojih očeh večjo vrednost kot jagnje in zlat cekin in še marsikaj drugega povzru.

V novem klobuku me bodo oni videli in rekli: »Glejte ga, dečka, ki ima klobuk s perjanico za zelenim trakom; to je fant, ki se postavi in nekaj velja!«

Tako sem sanjal...

V mladi duši je bujno poganjal plevel napuha in gizdavosti. Treba

ji je bilo zdravila. In zdravilo je kmalu prišlo.

V nedeljo po birmi sem šel k sv. maši. Zaljubljen v svoj klobuk sem ga pozabil sneti z glave, ko sem prestopil cerkveni prag. Moško sem koracal pred veliki oltar. Ondi sem se vstopil v vrsto, seveda s klobukom na glavi, da bi vsi videli mene in moj klobuk.

Nepričakovana kot smrt mi od strani prileti krepka zaščnica. Ojoj! Klobuk mi pade z glave na umazano tla. Naglo ga pobrem. Bil je zmečkan in prašen. Solze pa so mi ovlažile oči.

Ob gorki zaušnici in umazanem klobuku je začela v meni delovati milost Sv. Duha, ki sem ga pri sv. birmi prejel. Nič več nisem bil zaljubljen v klobuk s perjanico za zelenim trakom. Tudi se ne spominjam, da bi se kdaj pozneje čez mero zaljublil v kako drugo posvetno reč.

Govoril mu je njegov profesor. Čeprav tako blizu doma, ni bil obdan od domačih, od sorodnikov, od prijateljev in znancev iz domače fare. Otožno so zrlle novomašnikove oči čaleč dol v dolino, kjer je njegova rojstna fara v duhu in nemo prisostvovala prvi sveti daritvi svojega »gospoda«.

Kdaj se bo Slovincem izpolnila želja, da se bodo lahko na Sv. Višarjah, tej mejni točki Slovanov, Romanov in Germanov, spet sestajali svobodni in prosti vsega nasilja?

Ali bo mogla to doseči »Soča«, o kateri pravijo, da se zanima tudi za nas? Ali pa želi morda pripraviti pot tistim, ki bi vzeli svobodo še tisti peščici Slovincem, ki jo danes uživajo?

SMAST PRI KOBARIDU

Po kratki in mučni boleznici je 11. t. m. preminul Suštarjev Jože. Vsi obžalujejo prezgodnjo smrt tega nadarjenega, in podjetnega fanta ter velikega narodnjaka. Veličasten pogreb pri Sv. Lovrencu je naslednjo nedeljo izpričal njegov ugled v vsej okolici. Izražamo sožalje domačim, njegovi duši pa voščimo večni pokoj.

Nov list

Pred nami leži prva številka »Soče«. Naslovna stran: prav jasno po-

Krščanske žene!

Podpisani odbor, ki si prizadeva za obnovo krščanskega življenja v slovenskih družinah, Vas vljudo vabi, da se polnoštevilno udeležite duhovne obnove, ki bo pri Sv. Antonu na trgu istega imena v sredo zvečer ob 8.30.

Pridite, da bomo v skupni molitvi in premišljevanju klicale božji blagoslov na svoje domove!

Odbor duhovne zveze krščanskih žen »Vrtno družine Kristusa!«

riša Franceta Bevka priča, da bodo listu nadeli novo krinko narodne enotnosti, progresivne lažidemokracije in ljubezni do vseh Slovincem tja do Kanalske doline, da bi naše prevarano ljudstvo znova prevrnilo, kot so prevrtili verne Slovence z večino partizanov vred v letu 1942 prvi komunistični propagandisti iz Kranjske z rožnim vencem v roki.

List kaže neko prav posebno zanimanje za Beneške Slovence. Pred kratkim so se izrazili njih najodličnejši predstavniki tako: »Slovinci se niste mogli predstaviti našemu ljudstvu v grši luči, kot ste to storili s svojo O. F.«

Slovinci, ki hočejo, da bi vsi slovenski Primorci veljali za brezbožne in nasilne komuniste, ki nosijo odgovornost za vse grozote l. 1945.

letit molitvenik »Kristus kralju« v več izdajah in je bil najbolj priljubljen. Najnovejša izdaja je nekoliko spremenjena in prilagojena potrebam. Bilo je namreč potrebno obsej nekoliko skrajšati zaradi velikih tiskarskih stroškov, vendar so vse važne in bistvene stvari prvotnega molitvenika ostale. Vrniti bo našel v njem sv. maše za glavne praznike in za različne čase cerkvenega leta. Posebno pomembno je za Primorsko tudi to, da je v molitveniku mnogo cerkvenih pesmi z notami.

Molitvenik prav toplo priporočamo, saj si katoličana brez molitvenika v roki pri sv. maši ne moremo misliti. Molitvenik nas uvaja v prišrčnejše obhajanje z našim Bogom, nas spominja prošnji, ki jih čutimo vsak dan do Boga, pa jih morda ne znamo izreči, z molitvenikom v roki smo zbrani in bliže Bogu, pose-

ZAHVALA

Družina Golja iz Smasti št. 24 se zahvaljuje vsem, ki so počastili s kropljenjem, številnimi venci, pe-tje, udeležbo pri pogrebu itd. spomin na našega nepozabnega Jožeta.

bno pri sv. maši, ko v duhu mnogo bolj spremljamo Njegovo krvavo Daritev, ki se nekrvavo obnavlja na oltarju.

Zato iskreno vabimo primorske Slovence, da si molitvenik oskrbe. Oblika je lepa, tiskanje je na tankem papirju, tako da nam ne bo vzel dosti prostora in nam nikjer ne bo v napoto. Kupite ga lahko v katoliških slovenskih knjigarnah v Trstu in Gorici.

Lepa prilika za prijatelje knjig
Lepo zbirko slovenskih knjig prida slovenski študent, begunec, zaradi pomanjkanja sredstev pri nadaljevanju študijev. Kdo bi mu hotel pomagati? Informacije v uredništvu, kjer je na razpolago seznam knjig.

Darovi

Iz B. 50; Marija 200; Sempeter 400; naročnica iz Standreža 250; satorij 100; N. N. 1000; N. N. 100; družbenica D. K. v počastitev voditeljevega jubileja 500 L. Bog povrni!

Iz Belgije so nam poslali 250 frankov sledeči izseljenci: Jermol Avgust in Oskar iz Tolmina; Leban Anton iz Poljubinja; Bogataj Mirko iz Cerkna; Simčič Leopold, Marinič Franc, in Anton Koncut iz Vedrijana; Zimic Ivan iz Deskel. — Pozdravljamo jih in jim priporočamo, naj širijo naš list med Slovinci v Belgiji.

Darovi za »Slovensko sirotišče« v Gorici

Mesto vena na grob pok. Alojzija Trpina v Števerjanu darujejo sorodniki 1000 L; preč. g. Ciril Sedej 500 L; Neimenovana dobrotnica 1000 L; preč. g. Alojzij Ličen, Logje, 1000 L; msgr. dr. M. Brumat 1000 L. Srčna hvala!

Za Alojzijevešče

Iz Breginja L. 1000; mati s Krasa L. 500.

Dr. BONAVENTURA MAHNIČ

Tisk. G. Lucchi - Gorica

Tiskano z dovoljenjem A. I. S.

DOMAČE NOVICE

Sv. birma

V soboto 2. avgusta ne bo sv. birmine, ker je prevz. g. nadškof odsoten.

Pač pa bo sv. birma spet v soboto 9. avgusta ob 9.30 v nadškofovi kapeli. V nedeljo 10. avgusta bo birma v San Lorenzo di Fiumicello po sv. maši, ki se bo darovala ob 10.30.

Otvoritev »Slovenskega sirotišča« v Gorici

Popravila v Sirotišču se bližajo h koncu. Priglasitve za deski in dekliški oddelek smo začeli že sprejemati. Naj se torej prijavijo vsi, ki bi hoteli gojence in gojenke zaupati Sirotišču v Gorici, ulica Don Bosco 28, da se jim naznani pogoji.

KOZANA

Umrla je Katarina Drnovšek. Priredili smo ji lep pogreb v nedeljo 10. julija. Bila je članica Marijine družbe za matere in je prva, ki se je po ustanovitvi poslovala od nas. Razžaloščena M. dr. se zahvaljuje vsem, ki so se v obilnem številu udeležili pogreba. Rajnici Bog daj večni mir!

ZABNICE

Lenarimo ne; vse je zaposleno na polju, pri lesnih delih, zlasti pa se je začel sedaj čas košnje, ki traja pozno v avgust. Nekateri gospodarji so se kljub težkim časom lotili popravila svojih hiš, toda na svoje stroške, ker tu nismo tako srečni, da bi dobili kaj od »strica iz Amerike«. Precej naših deklet je odšlo na delo v Svico, ki je ob sedanjem razmerju lire in franka nekaj raj za Italijane. Te dni odide tudi nekaj fantov. Sliši se pa tudi, da so se nekateri javili za Argentinijo.

Na večer pred sv. Janezom Krstnikom so po stari navadi zagoreli tu in tam po dolini kresovi; škoda, da je mladi rod opustil navado metanja »šib«. (To so suha, s smolo prepojena smrekova kolesa, ki so jih fantje zažgali ob kresu in nato ob primernih rekli in pesmih zagнали v dolino, da so iskre pršale na vse strani.)

Otvoritev božje poti na Sv. Višarjah

Na dan sv. Janeza Krstnika pa je bila slovesno odprta višarska božja pot. Poromali so gor kot prejšnja leto pred vojno domačini iz Zabuic, Ukev in Ovčje vasi. Udeležbo smo pričakovali večjo iz hvalečnosti do Marije, ki nas je obvarovala večjih nesreč med vojno.

Bovec 24. VII. 1947.

Dragi Zef!

Po srečni vožnji in hoji in marsikakemu obisku sem prispel do Boveca in sedel pred gostilno dobre gospe mame M. M. (zakaj bi neimenovane označevali le z N. N.). Komaj sem se nekoliko odpočil in okrepčal, ko je pridružil na trg skupina turistov in turistinj z rdečimi robei in pentljami z Rombona in z glasnim krikom zasedla dve mizi nedaleč od mene. Tovariši in tovarišice so bili zelo žejni in so postali nepotrpežljivi, ker ni hotelo priti na mizo mrzlo pivo tako hitro, kakor so si želeli. Vrla gostilničarka in njena hči, kateri so prav ta dan nosili šopke za god, sta se pridno vrteli okrog gostov, ki se jih je nabralo izredno veliko z vseh koncev in krajev poleg običajnih vojakov in letoviščarjev. Ko sem opazil zadrego, sem se ponudil za pomoč in gospa je ponudbo rada sprejela.

»Če ste pa tako prijazni, bi vas prosila, da nesete ta veliki pladenj piva tisti pravkar došli družbi deklet in fantov, da se umiri.«

Dragi Zef, ne pričakuj, da je bil moj prvi natakarski nastop mojstrski, kajti noben mojster na pade z neba. Prav za prav je zame poniževalno, kar ti bom poročal, toda jaz se ne bojim ponižanje in sramote,

Številnejša pa je bila udeležba domačinov na god sv. Petra in Pavla, ko so poromali gor zabniški cerkveni pevci s svojo pevovodkinjo č.estro prednico. Peli so pri dveh sv. mašah prav lepo.

Nova maša na Sv. Višarjah

Prvo nedeljo v juliju pa je bila v Marijinem svetišču nova maša mladega slovenskega novomašnika, ki je dovršil študije v slovenskem bogoslovju v Brixen-u. Lepo so mu prepevali njegovi sošolci bogoslovci.

ako morem tako koga spraviti v dobro voljo.

Torej vzem sem pladenj in z veselim obrazom šel k veseli in prešerni družbi. Steklenice, ki sem jih bil najprej odmašil, sem nesel k tistemu, ki se mi je zdel najvišji izmed »enaki«. Toda jaz, uboga neroda, sem pristopil z desne strani. Ko sem hotel steklenico postaviti pred poglavarja omizja, sem z rokavom zadel ob drugo steklenico. Obšla me je groza in takoj sem segel po steklenici, da se ne zvrne. Pa — jojme-

Urbh in Zef

ne! — že se je zamajal ves pladenj s steklenicami vred, ki so začele frlet na vse strani. — Prej vesela družba je zdaj prestrašena dvignila roke. — In steklenice ledeno mrzlega piva so končale deloma v rokavih in žepih tovarišev, deloma v bluzah tovarišic, deloma kot živi studenčki sijajnega piva na mizi in pod njo, deloma v črepinjah.

Lahko si misliš, kako razburjenje je nastalo in kakó so številni prizadetci kar trepetali ob ledeni prhi piva.

ve, kakšnega duha bo. Cene v treh valutah značijo, da bo imel prost dostop v cono B in v vso Slovenijo. Tja pa noben neodvisen list ne sme. Torej je »Soča« od jugoslovanske vlade odvisen list. Smočno nizka cena za 8 strani v dveh barvah in s številnimi kličejimi pove, da list ne bo živel od naročnikov in prostovoljnih prispevkov, ampak da ga bodo vzdrževali fondy za komunistično propagando.

Uvodni članek izpod peresa tova-

Nekateri in zlasti nekatere so vstale in začele vpiti in se name jeziti, drugi pa — se razume — so pokali od smeha. Po meni bi bilo, ako bi se ne bil oglasil eden najveljavnejših, ki je dejal:

»Tovariši in tovarišice! To je sijajno!! Kar se je tu zgodilo, je krona našega izleta! Mi hodimo po novih, progresivnih poteh. Ali ni bilo primerno, da smo po tolikem potovanju prišli pod edinstveno prho piva? Če bi bil ta tovariš to napravil prečunano, bi zaslužil posebno pohvalo in plačilo. Zdravo, tovariš Plešec! mi je napil iz steklenice, ki jo je pobral s tal.

Vsi so pritrdjevali in ameriški udeleženci te komedije so rade volje poravnali škodo, ki sem jo napravil. Pa še piti so mi dali v zahvalo.

Ledena kopel je razgreta glave pohladila, da je nastal po smehu in jezi — mir.

In jaz pravim, da se bo še marsikaka razgreta glava pohladila, ko doživi prho demokracije z ledenega severa.

Prisrčno pozdravlja vsa

Tvoj Urbh

(Da se ne bo kdo jezil na Urha, naj povemo tistim, ki iščejo dlako v jajcu, da je zgodba v jedru resnična, a prenesena na drug kraj. Urholog.)

in njihov posledice, naj se oklenejo tega lista.

Značajni versko in narodno čuteči Slovinci pa že vedo, kako naj sprejmejo starega volka v novi obleki s plavo — ne rdečo! — ovratnico brez rdečih zvezde v gumbnici.

Nov slovenski molitvenik

Pred nedavnim je izšel v Trstu nov slovenski molitvenik KRISTUS KRALJUI, ki ga je sestavil znani religiozni pisatelj dr. Ivan Vrečar. V Ljubljani je izšel pred

nan pred capljačim možičkom; iz oči so mu švigali grozeči pogledi, obraz mu je srdito zažarel, ustnice pa so trepetale od razburjenja. Sicer mirnega in preudarnega Bregarja ni bilo takega še nikdar videti.

»Kaj? Podlež — obrekljivec?« je skočil tedaj možič pokonci, »to mi boš moral dokazati!«

»To si že sam dokazal danes pred sodiščem in je tudi vse napisano! S svojim nerazsodnim besedičenjem in zlobnim natolečevanjem si spravil v sramoto in nesrečo nedolžnega, poštenega, mladega človeka!«

»Jaz?« se je hudoval možič; »v sramoto in nesrečo se je pač spravil sam!«

»Bodi tiho!« — Mi vsi smo prepričani, da je Ferjan nedolžen.

»Da, nedolžen!« — »Kot novorojeno dete!« — »Prav gotovo nedolžen!« se je oglašalo več glasov od drugih miz.

»In ti si ga potlačil v pogubo s svojim črnogledim čevkanjem,« je srdito zavpil Bregar, »ti si kriv njegove obsodbe.«

vzočih, da sem nedolžen, kot mi je Bog sam za pričó. Pred sodnim stolom božjim se bo to že izkazalo...«

Niso mu pustili, da bi dalje govoril. Dva orožnika sta ga vzela v svojo sredo in ga odpeljala iz »sodne dvorane. Zunaj na hodniku je nenadoma začutil dvoje rok na svojih in ko je pogledal kvišku, je stal pred njim Bregar.

»Ferjan,« je rekel stari gospodar ganjeno, »ne obupuj! — Vsi verjamejo, da si nedolžen. Ne bomo te pozabili in ne zapustili.«

»Ferjan,« je rekel stari gospodar ganjeno, »ne obupuj! — Vsi verjamejo, da si nedolžen. Ne bomo te pozabili in ne zapustili.«

Ferjan ni spravil nobene besede iz ust, gledal je le topo v zveste oči svojega starega prijatelja in gospodarja, kot bi njegovega govorjenja niti ne razumel; niti zahvala mu ni prišla na jezik, ko sta ga orožnika priganjala, da gre naprej. Pozneje v ječi se je šele prav zavedal svojega položaja in tedaj so se mu ulile bridke solze po licih.

Po Ferjanovi obsodbi so odšli

njegovi prijatelji in tudi večina prič iz Tihega dola žalostno domov. Od zadnje postaje so šli po poti skozi dolino posamez ali v manjših skupinah, na večer pa so prišli zopet vsi skupaj v obcestni krmi. Bregar je sedel sam pri mizi, pihal goste oblake dima iz svoje pipe in mrko gledal pred se. Okrog so se natihovali pomenkovali. Tedaj so se zopet odprla vrata in v sobo je stopil Hudovernik z zadovoljnim nasmeškom na obrazu.

»Ej, zopet smo skupaj,« se je zahetel in hotel prisesti k Bregarju.

Ta ga je pa ošinil s prezirljivim pogledom, vstal naglo od mize in sedel k drugi mizi s kozarcem v roki.

»Oho,« je osupnil možič, »kaj pa je danes Bregarju? Saj vendar ne potrebuje cele mize zase?«

»Jaz ne,« je odvrnil ta rezko, »pač pa potrebuješ ti vso!«

»Čemu neki? Saj nisem tako širok.«

»Pa podlež si, nizkoten ovaduh in obrekljivec, poleg katerega ne more sedeti noben pošten človek!« je zarohnel Bregar. Skočil je zopet s svojega sedeža in stal visoko vzrav-

»Jaz sem le povedal, kar sem moral povedati in kar sem videl.«

»In kar si si domišljal v svoji zlobnosti in škodoželjnosti in brez podlage sam pristavlil.«

»Bregar, tega si ne pustim očitati!«

»Moral boste pač poslušati še druge očitke,« se je oglasil neki Dolinarjev hlapec od druge mize, »opravljivec in podpihovalec ste bili vedno in strupen škodljivec.«

Tako je priletalo zabavljanje in zmerjanje od vseh strani na trepetajočega možička. Stopical je ves razburjen sem in tja in se skušal vedno oglašati s svojim vrečavim glasom. Toda ni prišel do besede.

Ker si Hudovernik slednjič ni več znal drugače pomagati, je storil, kar je bilo v tem položaju najbolj modro, da je namreč planil skozi vrata in urno zbežal domov, kot bi mu za petami gorelo. Krčmarjev kužek pa je srdito lajal za beguncem, se zagugal za njim in ga ugriznil v meča. Preplašeni možič pa se je za to komaj zmenil in je tem urneje hitel domov.

(Nadaljevanje)

Hlapec Ferjan

Ubogi hlapec se je zdrznil in prebledel kot stena, slišal je v zmedbi polglasne vzklike, tu pa tam žvižge. Zdelo se mu je v omotici, da se vrti dvorana okrog njega, in moral se je prijeti za naslanjalo stola, da ni omahnil. Zaslišal je zopet rezek glas, ki je bral obsodbo. Glasila se je na pet let zapora. Razsodba z neverjetno težko kaznijo ni več napravila na Ferjana tistega vtisa, kot bi bilo pričakovati. Prišel je ob svojo čast in dobro ime, kaj mu je bilo tedaj za vse drugo? Najljubše bi mu bilo, če bi ga obsodili na smrt. Nekaj časa je buljil topo in brezbrbrižno v tla in šele ko ga je sodnik vprašal, ali namerava vložiti proti rozsodbi pritožbo, je prišel zopet k zavesti. Dvignil je pogled, se ozrl naokrog in rekel nato tako glasno, da so ga mogli razumeti po vsej dvorani: »Proti rozsodbi ne vlagam nobene pritožbe; kdor je izvršil tako veliko tatvino, je tudi zaslužil svojo kazen! Toda ugovarjam proti sodnemu izreku samemu in prisegam vpričo vseh na-